

DÉLMAGYARORSZÁG

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal Szeged,
 Korona-utca 15. szám
 Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal IV.,
 Városház-utca 3. szám

REGGELI ÉS ESTI LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA SZEGEDEN
 egész évre . K 24.— félévre . . . K 12.—
 negyedévre . K 6.— egy hónapra K 2.—
 Reggeli lap ára 4 fillér

REGGELI ÉS ESTI LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA VIDÉKEN
 egész évre . K 28.— félévre . . . K 14.—
 negyedévre . K 7.— egy hónapra K 2.40
 Esti lap ára 2 fillér

TELEFON-SZAM:
 Szerkesztőség 305. Kiadóhivatal 836.
 Interurbán 305.
 Budapesti szerkesztőség telefon-száma 128—12.

1911 augusztus 10

Az új koalíciót már lelepleztük néhányszor. Az új koalícióba tartozik *Andrássy Gyula* gróf. Róla még nem irtuk meg, hogy eddigi politikai élete a mostaninak egyenes ellentéte, hogy egy időben, nem is régen, *élesen elítélte az obstrukciót és Justhot* híveivel együtt hazaárulónak címezte a „fekete, Duci gróf”. Mindezt nem irtuk meg eddig. De most megírjuk. Azaz *leközöljük Andrássy Gyula grófnak* irását.

1910. május havában a *kassai választópolgároknak* ezt írta *Andrássy*, mikor biztos bukás helyett lemondott a jelöltségről:

— Tisztelt választó közönség! A haza érdekében kérem önöket, ne adják Kassa város mandátumát azon pártnak, amely a koalíció bukásáért első sorban felelős, amely a bankagítáció által *lehetlenné tette legfőbb feladatának teljesítését, a választói jognak reformját.*

Ne erősítsük azt a pártot, amelynek tagjai a katonai követelések felállítását legjobban erőszakolták, s midőn még remélni lehetett, hogy némi kitartással, kopromisszum elérhető, akkor azt a kérdést, amelyért annyi áldozatot hozott már a nemzet, *egyszerűen levette a napirendről és azt követelte a nemzettől, hogy új célért lelkesüljön.*

Ne juttassák győzelemre azt a pártot, mely, miután egy célért *kockára tette a nemzet legbecsebb kincsét, e célt lekicsinyelte, elérését a döntő percben nem kívánta biztosítani, hanem új célt tűzött ki a nemzet küzdelmei tárgyává és azt követelte, hogy most ez új célért áldozzunk mindent fel és kezdjünk második ellenállást is, ha kell.*

Ne fokozzák annak a pártnak hatalmát tekintélyes szavakkal, amely kijelentette, hogy obstrukcióval, a politikai forradalom eszközeivel fogja egy esetleges többség ellenében is a saját akaratát keresztül erőszakolni, mely így a parlamentarizmus létgyökerét veszélyeztető akcióra készül s a bé-

kés haladásnak főakadályát képezi

Ne szaporítsák olyan pártnak a számát, amely *a nemzetiségi kérdést a magyar nemzeti politika állandó nagy kárára a választás jelzőszavául használja, mely igazat ad a nemzetiségieknek a magyarok ellen, mely szövetkezik olyan párttal, amely programszerűleg támadja a politikai nemzet egysé-*

gét, ezeréves történelmünk e legdicőbb eredményét és jövője legbiztosabb garanciáját.

Gróf Andrássy Gyula.

Eddig van. Ezeket nem mi irtuk *Justh* Gyuláról, az új koalíció vezérééről. Ezeket *Andrássy Gyula* gróf írta *Justh* Gyuláról és pártjáról. Az az *Andrássy Gyula* gróf, aki most együtt obstruál *Justh*

Gyulával, vele együtt teszi lehetlenné a parlamenti munkát s „obstrukcióval, a politikai forradalom eszközével akarja a többség ellenében saját akaratát keresztül erőszakolni”. Ezt pedig *Andrássy Gyula* gróf ezelőtt egy évvel hazaárulónak tartotta és most mégis ő cselekszi — *Justh*al együtt.

Hát ez *Andrássy Gyula* gróf!

A BITÓFA ALATT!

Pénteken hét órakor akasztanak Szegeden.

Szalma István a siralomházban. — Kész az akasztófa,

Tizenöt év múltán, új bitófát ácsolnak a szegedi Csillag-börtön udvarán. Tizenöt évvel ezelőtt akasztották föl *Gyömbér Pált*. Most *Szalma István*, a többszörös rablógyilkos következik. A király nem kegyelmezett, mint legfőbb földi ítélő bíró ebben az ügyben. *Szalma István* életét kioltják, mindenkinek lesz saját meggyőző, a véleménynyilvánítások, mindenkinek lesz saját meggyőződése az ilyen halálos kivégzésről. Annyi tény, hogy Magyarországon az utóbbi időben fölháborítóan sok a rablógyilkosság és más kegyetlenség, hogy aránytalanul sok gyilkos kapott enyhe büntetést, úgy, hogy a köztudatba már átment az a meggyőződés, hogy nem szigorú bünhődések, enyhe ítéletek jutnak a gonosztevőkre. Bizonyos, hogy az eddigi rablógyilkosság híre adta meg a végső döntésre a lökést a *Szalma*-ügyben.

Szalma István csak ma délelőtt tudta meg, hogy holnap *Bali Mihály* fojtja meg. A törvényszéken kihirdették előtte a halált. Állatias megdöbbenéssel, lázasan vette tudomásul. Megragadták, vitték vissza a siralomházba. Már fölállították az új bitófát. Holnap reggel — vége!

A gyilkos máig remélt.

Az elítelt *Szalma István* még ma hajnalban mit sem tudott az ítéletről. Egész reggel kilenc óráig talán ő volt az egyetlen ember Szegeden, akinek fogalma sem volt arról a királyi döntésről, mely az ő halálos ítéletét tartalmazza. De mintha ösztönszerűleg érezte volna végzetét, az utóbbi napokban különös nyugtalanság fogta el. Általán elég nyugodtan, mondhatni megadással, sőt bizalommal viselte sorsát; az utóbbi napokban mégis elfogta a halálfélelem.

Átszállítás a törvényszékre.

Ma délelőtt kilenc óra volt, amikor *Szalma István* átszállították a szegedi királyi törvényszék Széchenyi-téri épületébe, hogy kihirdessék előtte a királyi ítéletét, mely visszautasítja az elítelt kegyelmi kérvényét. Mikor megmondták neki, hogy készüljön föl, mert kocsiban viszik, — a mit sem sejtő fogoly halálsápadtan, remegve kérdezte, hogy: *a törvényszék elé visznek?* Azzal nyugtatták meg, hogy az ügyészségre viszik. Ebben némileg megnyugodott, de meglátszott rajta a lelki depresszió, az az érzés, mely szerint tudja, hogy most dől el a sorsa élete és halála fölött. Csak azt nem tudja, hogy széna-e vagy szalma? — halál — vagy kegyelem?

Az ítéletkihirdetés.

Minden perc egy óra az elíteltnek, de azért még mindig elég korán tudta meg, hogy nincs ke-

gyelem a számára. Reggel kilenc órakor szállították át biztos fedezet mellett, zárt kocsiban *Szalma István*, hogy meghallgassa a királyi ítéletet. Az utca népe, a járőrök alig sejtették, hogy ki ül a sötétzöld, fedett zárt kocsiban. Pontosan kilenc órakor jelent meg az esküdtszéki teremben *Hevessy Kálmán*, a törvényszék elnöke, *Márton József* és *Gerhausz József* szavazóbírák, valamint *Zombory Jenő* királyi ügyész kíséretében, hogy kihirdesse előtte a királyi döntését. Bevezették az elíteltet, aki elég nyugodtan hallgatta meg az elnök kijelentéseit. Fölvoltasták a törvényszék végzését és annak rendelkező részét, valamint a tábla és a Kuria jóváhagyó határozatait, azok indokával és végül a királyi döntését, mely szó szerint a következő:

Ő császári és királyi apostoli felsége 1911 július 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelni méltóztatott, hogy a törvény rendelkezéseinek szabad folyást enged.

A királyi döntés kihirdetése után elnök kérdésére, hogy: *megértette-e a királyi végzés tartalmát, hallható igennel felelt*, sőt hozzátette, hogy: *köszönöm*. Az elnök ezután, mivel a földi igazságszolgáltatás nem kegyelmezett, intette a halálraíteltet, hogy

igyekezzék istenével megbékélni.

Ezután átadta az elíteltet Zombory királyi ügyésznek, hogy rendelkezék fölötte. Az elíteltet ekkor a kíséretében lévő öt börtönőr zárt kocsiban visszavitte a Csillag-börtönbe, a siralomházba.

A siralomházban.

Uj cella, uj környezet várta vissza a halálraitelt Szalma Istvánt a Csillag-börtönben. Világos, tiszta szoba a 18. számú magas földszinti cella, melyet siralomházul berendeztek. Egyszerű tiszta ágy, egy kis asztalka mellette és két szék. Egy az elítelt, egy *Bezdán* János börtön-lelkész részére, aki lelki vigaszban részesíti a megtört bűnöst utolsó napjára. A lelkész állandóan vele van. Az elítelt soha egy percre sincs egyedül. Az elítelt mellett a 17. számú cellát rendezték be a lelkész részére, hogy közvetlen szomszédságában minden percben kész legyen az elítelt lelki tusáját megkönnyíteni.

Bali Mihály bitófája.

Kiméletesen, nagy csöndben ácsolták ma délelőtt a bitófát, hogy sem az elíteltet, sem a börtön többi lakóit ne emlékeztessék a szomorú mementóra. Az akasztófát a börtön udvarán, virágos pázsit előtt állították föl, — szomorú ellentétül az életnek és virulásnak. A rabokon, akik a börtön udvarán foglalatostkodnak, szintén meglátászik valami szorongó érzés, mint akik nem tudják, de sejtik, érzik, hogy valami készül, ami súlyos börtön sivárságában is szenzációsan tragikus. Dél felé már megtudták a rabok, hogy kész az akasztófa, Szalma István részére. Egymásnak suttogták végig a cellákon a szomorú szenzációt. De a rabok nem láthatták se Szalma Istvánt, se az akasztófát.

Beszélgetés a börtönigazgatóval.

Ma reggel nyolc óra után munkatársunk jelentkezett a Csillag-börtönben Müller Mór igazgatónál, hogy őt az ítélet végrehajtásának körülményeiről kikérdezze. Készséggel adta meg a felvilágosítást, hogy az elítelt, akit épen most szállítanak át a törvényszékre, még nem tud a királyi döntésről és hogy azért tartották az egész ügyet mindaddig szigorú diszkrécióban, nehogy közvetve is, a halálraitelt tudomására jusson. Tudatta még, hogy az akasztás péntek reggel 7 órakor lesz a börtön udvarán. Ezután megtekintettük az elítelt celláját, melyet akkor jelöltek ki a siralomház céljaira. Megnéztük az akasztás színterét, ahol a bitófát ma felállítják.

Beszélgetés a lelkészszel.

Az igazgatónál találtuk *Bezdán* János börtön-lelkészt is, aki immár öt hónap óta részesíti Szalma Istvánt a lelki vigaszban. Ma egész nap és egész éjjel mellette lesz.

Munkatársunk előtt kijelentette a lelkész, hogy Szalma megtört és megtért istenéhez, bűnbánattal fogadja a lelkész szavait.

Állandóan két fegyveres őr járál az elítelt cellája előtt.

Az utolsó órák.

Mikor a királyi döntés kihirdetése után Szalma Istvánt visszavitték a Csillag-börtönbe, első kívánsága az volt, hogy adjanak neki cigarettát. Müller igazgató elegett tett a kívánságának és tíz darab királycigarettát hozott neki. Régi szokás, hogy a halálraiteltet általában jól tartják és minden lehető kívánságukat teljesítik. Az elítelt védője a „*Prótétához*” címzett vendéglőben rendelt a halálraitelt részére ebédet, de *Danczinger, a vendéglő tulajdonosa nem fogadta el a rendelést azzal az indokolással, hogy nincs kivel küldenie.*

Az 1900. november 14-én kiadott 6757. számú igazságügyminiszteri rendelet szerint az elíteltet csak azok látogathatják meg, akiknek ez hivatali állásuknál fogva kötelességük, az elítelt hozzátartozói és azok, akiket maga az elítelt látni kíván.

Az akasztás.

A halálos ítélet végrehajtása péntek reggel 7 órakor lesz a Csillag-börtön udvarán. A már idézett igazságügyminiszteri rendelet értelmében a halálosítélet végrehajtásánál jelen kell lennie az eljárást vezető királyi ügyésznek, továbbá a törvényszék részéről kiküldött bírónak és jegyzőkönyvvezetőnek, a helybeli közigazgatási hatóság egyik főtisztviselőjének, a lelkésznek és a halál megállapítása végett odarendelt két orvosnak, a védőnek vagy helyettesének.

Jelen lehetnek még korlátolt számban a sajtó képviselői, akik a halálos aktus megtekintésére belépőjegyet kaptak.

A gyilkos kötelet akart.

Szalma István 1910 december 30-ika óta van fogva s 1911 március 18-án ítélte őt kötélhalálra a szegedi esküdtbíró, Hevessy Kálmán elnökle alatt. A vádhatóságot Szapár József kir. ügyész képviselte. Gyilkossága óta még nyolc hónap sem telt el s már végez vele a törvény.

Az esküdtszéki ítélet kihirdetése előtt a törvényszéki teremben annakidején a *Délmagyarország* munkatársa és Szalma István között a következő beszélgetés folyt le:

— Nem fél-e a büntetéstől?

— Nem félek én, kérem, mert tudom, hogy bűnös vagyok.

— Mégis milyen ítéletet kívánna leginkább?

— Hátha tizenöt évi fegyházat kapnék, az nem vona baj, mert tíz év múlva megint csak kiengednének. De ha étfogytiglani fegyházra ítélnék, akkor jöjjön csak inkább az a Bali Mihály.

És itt is van Bali Mihály, két pribékjével együtt. És áll az akasztófa, holnap már függ rajta a többszörös rablógyilkos.

Kegyelmi kérvény.

A királyi döntés kihirdetése után a halálraitelt védője kegyelmi kérvényt küldött sürgönyileg öfelségéhez, a halálosítélet kegyelemmé változtatásáért. Bizonyos, hogy erre nem fog válasz érkezni: — áll az akasztófa! —

A HUSZADIK SZÁZAD MESSIÁSA.

— Intervju Edisonnal. —

— Saját tudósítónktól. —

Krisztus óta talán senki élő embernek a szereplése nem hatott olyan átalakító erővel, mint napjainkban *Edisoné*. Ami technikai és mechanikai vívmány van, annak jó részébe elválaszthatatlanul bekapcsolódik az ő neve. Azok jó részének ő volt a föltalálója. Az ő álmai átalakították a földgolyót. Társadalmi, állami, ipari, gazdasági, megélhetési változások következtek áldott keze nyomán. És sok olyan változás is, melyek a leigázott emberiség számára kedvezőek és fölzsabadító erejűek.

Newyork közelében, óriási telepén él évtizedek óta Edison. Most hatvannégy éves mult. De ifju a lelke, erős, isteni. Folyton tervez, állandóan, éjjel és nappal kísérletezik. Összegyűjtötte a világ legkitünőbb mérnökeit, technikusait, mechanikusait és vegyészeit. Egész kis állam az ő birodalma. A fölfedezések állama. És a nyughatatlan, az örökké munkás Edison nem pihen. *Átjön Európába*. Bejárja az államokat. Hogy lássa, mint alakította át az öreg világrészt az ő sok vívmánya, — hogy megdöbbenjen, mennyi tekintetben elmaradtak vagyunk az ő korában is!

Nyilatkozni nem igen szokott Edison, de most, hogy ilyen nagy utra vállalkozott, fogadott egy angol újságíró, a *Cosmopolitan Magazin* című, newyorki világlap munkatársát. Érdemes meghallgatni, mit mond Edison, amint-hogy neki minden szava, minden minden cselekedete óriási jelentőségű.

* * *

Edison legelőször is a repülőgépről beszélt, mint az egyik legérdekesebb, legaktuálisabb vívmányról. Edison féltékenykedik az aeroplánra, melyet nem ő talált föl. Nem egészen bizik abban és erősen kritizálja:

— Nekünk az első föladatunk — mondta — hogy járni tudjunk a földön. Önök még járni se tudnak és repülni akarnak...

Általában azonban meg van győződve arról, hogy a repülőgép — bizonyos idő múltán — a legfontosabb, sőt az egyetlen közlekedési eszköz lesz.

* * *

Edison különben a huszadik századot nem kizárólag a repülés századának látja. *A fémektől, az apró technikai találmányoktól várja a jövőt*. Ebben a tekintetben ragaszkodik a multjához és az élethez. Azt hiszi, hogy néhány év múlva rájönnek az aranykészítés művészetére, amiről a középkori alchimisták ábrándoztak. Potom áron vesztegetik majd az aranyat. Az acélra is jelentős szerep várakozik. Azt hiszi, hogy a butorokat a jövőben kizárólag acélból készítik, a házakat pedig cementből.

Apapirt is igen-igen vékony nickel lemezekké helyettesítik majd. Ez a fém, ha kellőleg elkészítik, képes lesz arra is, hogy a nyomdafestéket magába szívja. En

már könyveket készítenek érclemezekből, melyek könnyebbek és olcsóbbak a papirosnál.

* * *

Edison a gépek tökéletesedésében is szentül bizik.

— Eddig — mondta — csak anyagot produkált a gép s a munkás keze illesztette össze. Ezt a bonyolult föladatot egyszerűsíteni kell a jövőnek, föl kell menteni alóla az embert. Kell, hogy eljőjön az idő, midőn a gép egyik végébe belevetik a szövetet, a cérnát, a gombokat s az egyéb járulékokat és a gép másik végén készen jöjjön ki a ruha, bepakkolva a pakkoló-papirosba, a továbbításra készen.

De *Edisonnak* félelmei is vannak. Határozottan állítja, a *vérontás művészete* annyira tökéletesedik majd, hogy alig tehetünk ellene valamit. Hiába építünk újabb és újabb *Dreadnoughtokat*. Uj tenger alatt járó hajókat találnak föl, amelyekkel a leghatalmasabb hajókolosszus se birkózhatik meg. Edison azonban épen ezekre a tökéletes gyilkoló szerszámokra hivatkozik, midőn az örök békéről való régi álmát látja elérkezettnek és megvalósítottnak. Szerinte *egy évszázad múlva a háboru már emlék lesz csak s a technika tökéletesbülése a szegénységet, a nyomorúságot teljesen eltünteti a föld színéről*

* * *

Biztosan, teljes hittel mondta ezt Edison. Nem úgy, mint egy rajongó próféta, hanem mint a tudomány, a technika józan, munkás Messiása. Akinek első sorban köszönhetjük a mai vívmányokat, akinek a fölfedezései átalakították a huszadik századot, de a folytonos átalakulás, tökéletesedés felé vezet is, amikor majd — szerinte — a szegénység, a nyomorúság eltűnik a föld színéről. De hány nemzedék szenved addig mindhalálig, amíg megvalósulnak Edison isteni álmai, jóvendőlései?!

SCHÖNAICH.

— Bécsi tudósítónktól. —

A *Neue Freie Presse* értesülése szerint Schönaich báró közös hadügyminiszter a legközelebbi napokban, még e héten Ischlbe utazik, hogy kihallgatáson jelenjék meg az uralkodó előtt. Ennek az audienciának politikai körökben döntő fontosságot tulajdonítanak.

A *Grazer Tagespost*-nak jelentik Bécsből: Beavatottak szerint Schönaich hadügyminiszter azt a feltevést kötötte ki, hogy csak abban az esetben tér vissza a hadügyminiszteriumba szabadságának letelte után, ha az uralkodótól külön legfelsőbb kéziratban teljes bizalmi nyilatkozatot kap, ellenkező esetben megváltik állásától.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól. —

A képviselőházban esütörtökön délelőtt tíz órakor nyitotta meg az ülést Berzeviczy Albert elnök. A jegyzőkönyv hitelesítése után Sümegei Vilmos szóvá teszi, hogy a tegnapi névszerinti szavazásnál két képviselő más helyett szavazott és hogy ennek a jegyzőkönyvben semmi nyoma sincsen. Az elnök kijelenti, hogy a házszabályok szerint az ilyen vagy ehhez hasonló esetek nem kerülnek bele a jegyzőkönyvbe, hanem csak a naplóba. Miután tegnap nem ő elnököl, hanem Kabós Ferenc, azt kell megkérdezni ezen ügyre vonatkozólag.

Ezután az elnök bemutatja az E. M. K. E. átiratát, melyben az E. M. K. E. meghívja a Házat a szeptember nyolcadikán tartandó jubiláris közgyűlésre. A Ház küldöttségileg fog részt venni a jubiláris közgyűlésen.

Öt kérvényt mutat be az elnök a Háznak, az általános választójog mellett, a véderőjavaslatok ellen. Az elnök a kérvényező bizottság elé kívánja terjeszteni a kérvényeket. Justh János javasolja, hogy a kérvényeket a pénzügyi bizottság elé is terjeszszék be.

Husznál több képviselő névszerinti szavazást kér és az első négy kérvény fölött a szavazásnak holnapra való halasztását. Az ötödik fölött most szavaz a Ház. Napirenden van még öt névszerinti szavazás és így újra technikával töltik be az ülést.

A rablók.

Juhász Kovács Imre szegedi vasuti napszámos szerdán délután bement Mészáros Józsefnének a Csongrádi-sugaruton levő vendéglőjébe, hol egy kicsit be is borozott. Midőn el akart távozni, a koreszmárosné még pénzt követelt tőle, amit Kovács már nem akart kifizetni. A koreszmárosné erre megtagadta a távozni készülő vendéget és intett a söntésben álló fiának, aki belenyult Kovács zsebébe és kivette onnan a pénzt, amit az anyja még követelt. Rablásért indított meg ellenük a bűnügyi eljárást.

Szerelmem miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Egy fiatal szegedi cselédeány akarta magát eldobni az életet, mert szerelmében csalódás érte. Tári Erzsébet tizenhét éves cselédeány tegnap délután hat órakor a lakásuk félre eső helyén csiszóda oldatot ivott. A hozzátartozói hamarosan észrevették a fájdalmasan nyöszörgő leányt és megkezelejekorán értesítették a mentőket a szerencsétlenségről, akik az elment leányt a kórházba szállították. Sérülése nem életveszélyes. A leányt azt vallotta, hogy szerelmi csalódások miatt akart megválni az élettől.

MAGYAR KIVÁNDORLÓK nyomora!

— Saját tudósítónktól. —

Newyorkból jelentik: Az észak-amerikai Egyesült Államokban igen kedvezőtlenek a munkaviszonyok. Az utcákon, parkokban tömegesen lézeng a sok munkanélküli bevándorló a legnagyobb nyomornak kitéve. A konzulátuson naponta 50-60 magyar állampolgár jelentkezik segínyt vagy hazaszállítást kérve. A bevándorlási hatóság a legnagyobb szigorral kezeli a bevándorlási törvény ama rendelkezéseit, amelyek alapján a nem kívánatos elemet kizárhatja. Némely napon 300 visszautasított kivándorlót indítanak utra vissza Európába. Nők és kiskorúak, akik Észak-Amerikában levő hozzátartozóikhoz utaznak, jól teszik, ha már elutazásuk előtt megküldetik Amerikában élő — és az ellátásukért kezességet vállaló — hozzátartozójuk az iránti hitelesített nyilatkozatát, hogy magára vállalja a felelősséget azért, hogy nem fognak a hatósági gondoskodás vagy a közjótékonyosság igénybevételére rászorulni. Ha ez a hitelesített nyilatkozat (affidavit) nincs a partraszállás alkalmával a birtokukban, esetleg hetekig kénytelenek a beszerzésig a bevándorlási hatóság helyiségeiben Ellis Islandon vesztegelni, sőt igen könnyen megesik, hogy egyszerűen visszautasítanak. Gyöngé, bármily csekély mértékben nyomorék és ötven éven felüli egyéneket ujabban rendszerint visszautasítanak.

Mesék a milliókról.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecenben hetek óta óriási aranytömegekről mesélnek az emberek. Háromszáz millió koronával dobálóznak a derék kálomista magyarok. Ezt a tenger pénzt pedig egy debreceni polgár örökölte volna valami Ausztráliába szakadt nagybátyja után. A milliók boldog várományosa Novák János asztalos. Novák pár hónap előtt értesítést kapott egy angol hatóságtól, hogy Ausztráliában, Dél-Walesben, meghalt egy John Novák nevezetű aranybányatulajdonos, aki háromszáz millió koronának megfelelő értéket hagyott hátra s most az örökösök jelentkezhetnek. Novák János azonnal lépéseket tett a milliók megszerzésére. Két ügyvéd szerzi be a szükséges adatokat a milliós örökség fölvetelére.

Novák János azt mondja, hogy az örökösök ausztráliai nagybácsi ezelőtt mintegy ötven esztendővel vándorolt ki a legujabb földrész területére s ott aranymosó, majd aranybányatulajdonos lett. Az eddig folytatott tárgyalások sok pénzbe kerültek a debreceni magyaroknak, de hiszi, hogy sikerül a milliókat megszerezni. Az ausztráliai kutatásokat egy híres londoni ügyvéd végzi, akinek értesítése szerint az ausztráliai kormány ezidő szerint kezeli a hatalmas örökséget s addig nem hajlandó egy

pennyt se kiadni, amíg be nincs bizonyítva, hogy a magyar Novák-család a legközelebbi leszármottja az elhunyt John Nováknak.

Novák János bizik benne, hogy igazolni tudja a család öröklési jogát. Hát segítse az isten hozzáderék Novák Jánost, hadd legyen egy kevés pénzceskéje.

REGULA TAGAD

Szaporodnak a bizonyítékok.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Regula Ede ellen egyre több a bizonyíték. Az alibijét egyáltalán nem tudja igazolni, állandóan ellentmondásokba keveredik és az ellene szóló súlyos körülményekre nézve nem tud fölvilágosítást adni. Regula atyja a bűnjelül örzött fejében határozottan fölismerte a saját tulajdonát. Ez és még sok más momentum, úgy az is, amit a Polcz-féle borbély-üzlet személyzete vallott, hogy Regula ott borotválkozás közben egy emberrel feltűnően sokat beszélt a gyilkosságról, mind-mind ellene szólnak. Regula Ede eddig csak őrizet alatt volt. Bulyovszky Gusztáv dr főügyész indítványára Mikecz vizsgálóbíró elrendelte a letartóztatását és a vizsgálati fogságot. A gyilkost szuronyos csendőrök kísérték át a miskolci ügyészség fogházába. A megátalkodott haramia még mindig tagad. Érzí, hogy csak a konok tagadása mentheti meg az akasztófától, amelyre pedig jögszen és föntartás nélkül megérett.

EDELÉNYBEN.

Tegnap este kilenc órakor hozták át Miskolcra Edelényből Regulát. A lakosság körében már előbb elterjedt a híre, hogy Regulát a városházára viszik. A városháza körül már kilenc órakor nagy tömeg verődött össze. Mikor a rablógyilkossággal gyanúsított asztaloslegényt a városháza felé vitték, a tömeg szenvedélyes szitokban tört ki:

— Gyilkos! Gazember!

— Agyon kell verni!

— Fenevad!

Ilyen kiáltások szálltak Regula felé, aki halálsápadtan lépkedett a csendőrök között. A csendőrök attól féltek, hogy a nép fölháborodásában megtámadja Regulát és meg akarja lincselni. Ezért sietve elvitték a csendőrlaktanyára; odahívták ma a szembesítéshez szükséges tanukat is, akiket eredetileg a városházára idéztek.

AZ ÁLDOZAT APJA.

A meggyilkolt Czeizler Henrik és Czeizler Ilona apja, Czeizler Pinkász szakácsii kereskedő, mélyen lesújtva, szinte agyontörve a fájdalomtól áll családja tragikus pusztulásánál. Megható, amikor a fia halálát siratja. Zokogva mondta ezeket a Délmagyarország kiküldött tudósítójának:

— Szegény Henrik, ő volt a legidősebb gyermekem. Milyen jó volt, milyen okos, jószívű. Istenem, kinek a bűnét vezekelhette le szegény fiam. Néhány nappal ezelőtt ünnepünk volt, böjt és akkor énnekem valami nyomasztóan rossz előérzésem volt. És a leányom? Rettenetes, amit szenvedek, nem tudom tulélni.

Arra a kérdésre, hogy mit gondol, Regula-e a gyilkos, előbb nem akart válaszolni, mert nem szeret alaptalanul vádolni. Később azt mondta, hogy minden jel Regula ellen vall és azt hiszi, hogy sikerülni fog Regula bűnösségét bebizonyítani.

A GYILKOS APJA.

Az öreg Regula Ede Edelényben tisztelt és népszerű mesterember. A lakosság föl van háborodva és konsternálva van a gyilkosság miatt, de azért sajnálják a szerencsétlen embert, akinek a nevét gazember fia beszennyezte. Regula Ede ezeket mondotta a Délmagyarország kiküldött tudósítójának:

— Nem kívánhatják tőlem, hogy én a fiam ellen tegyek vallomást. Elvégre mégis csak az én gyermekem. A csendőrök kihallgattak, meg kellett vallanom, hogy a balta olyan, mintha az enyém volna. Hogy ő követte-e el, nem tudom, csak érzem, hogy nem tudom tulélni ezt a nagy szégyent. Egész életemben nagy fájdalmakat okozott nekem ez a fiu, erre mégse voltam elkészülve.

Regula Edének él az anyja is. Az öreg asszony egészen betege lett az esetnek. Két nap óta nem beszél senkihez. A faluban azt mondják rá, hogy megzavarodott.

Két legény: egy leány.

Tegnap este vakmerő gyilkosság történt Versecen. Magyar bál volt. Táncal. Az egyik legény Erdélyi József tizenegy óra táján észrevette, hogy a kedvese egy másik legényvel, Porczolán Mihályval ropja a csárdást. A két legény összeveszett, Erdélyi bicskát rántott, földhöz vágta vetélytársát és teljes erejéből Porczolán hasába szurt. A sváb legény ott a korcsmában vérzett el. A gyilkos megszökött, de még az éjszaka Zsamacz Szvetisláv rendő letartóztatta. Erdélyit a fehértemplomi törvényszéki fogházba zárták.

Tizenegy napi fogház egy miséért.

A bécsi „Arbeiter Zeitung“ jelenti a következőket: Az Innsbruck melletti Mühlbach községben a községi bíróság 110 korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 11 napi elzárásra ítélte Prinz József munkást azért, mert fiát csak egyszer küldte vasárnap misére, holott minden vasárnap kétszer kellett volna a fiúnak misét hallgatni. Prinz hiába védekezett azzal, hogy nagyon messze lakik a templomtól, a pénzbírságot le kellett fizetnie, vagy ha nem tudja lefizetni, le kellett volna ülnie a tizenegy napot. Prinznek nem volt pénze, de bejelentette az esetet a szociáldemokrata pártnak, amely énen abban a percben fizette le a 110 koronát, amikor a csendőrök már be akarták kikísérni.

Felelős szerkesztő Pásztor József. Lapkiadó-tulajdonos a Délmagyarország hírlap- és nyomdavállalat.

Nyomtatta a Délmagyarország hírlap- és nyomdavállalat Szegeden, Korona-utca 15.

